

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาเด็กอย่าง
ใคร่ครวญสำหรับครูการศึกษาปฐมวัย 2) ศึกษาผลการปรับเปลี่ยนมุมมองและการปฏิบัติของครูที่เข้าร่วม
กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ใน 3 ด้าน คือ ต่อตนเอง ต่อเด็ก และต่อผู้อื่น ผู้เข้าร่วมการวิจัย คือ
ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลขนาดเล็กในเขตจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย จำนวน
3 คน การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบมีการแทรกแซง ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1
การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 การพัฒนาต้นแบบกระบวนการจัดการ
เรียนรู้ ช่วงที่ 2 การทดลองใช้ต้นแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ และช่วงที่ 3 การวิเคราะห์และปรับกระบวนการ
และระยะที่ 2 การสรุปและนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาเด็กอย่างใคร่ครวญสำหรับครูการศึกษาปฐมวัย
ส่งเสริมให้ครูรู้ตัวเอง ได้รับความจริงในปัจจุบัน มีสติ และส่งผลให้ครูสามารถรับรู้เด็กได้อย่างเป็นธรรมชาติตาม
จริง เป็นกระบวนการที่บูรณาการทั้ง 3 ส่วนของชีวิต คือ ความรู้ วิชาชีพ และจิตวิญญาณ และประกอบด้วย 4
ขั้นตอนหลัก คือ 1) การเปิดใจรับรู้ ยอมรับทั้งตนเองและผู้อื่น 2) การพัฒนาภายในตนเองด้วยการฝึกสติ สมาธิ
ประสาธสัมพันธ์ การรู้เท่าทันปัจจุบัน 3) การศึกษาเด็กที่เน้นการสังเกตเด็กและการใคร่ครวญในชีวิตประจำวัน
และ 4) การสะท้อนการเรียนรู้ วิพากษ์ประสบการณ์เดิม นำสู่การเกิดประสบการณ์ใหม่

2. การปรับเปลี่ยนมุมมองและการปฏิบัติของครู 3 คนที่มีลักษณะการเรียนรู้ที่ต่างกัน มีการปรับเปลี่ยน
ต่างกัน คือ 1) ครูที่ใช้ความรู้สึก เชื่อมโยงการเรียนรู้จากใจ โดยเรียนรู้ผ่านความงามของศิลปะ มาสู่การปฏิบัติ
ทางกาย การปรับเปลี่ยนเกิดขึ้นเมื่อรับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง มีการปรับเปลี่ยนที่เด่นชัด คือ การ
ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติต่อเด็กที่เกิดโดยผุดขึ้นมาจากใจ ไร้รู้ตัว ในภาวะที่ใจนิ่งและสอดคล้องพอดีกับเด็ก
2) ครูที่ยึดมั่นกับความคิดของตนเอง การปรับเปลี่ยนปรากฏในเรื่องการเข้าใจตนเอง และไม่ปรากฏการ
ปรับเปลี่ยนในด้านที่เกี่ยวกับเด็กและผู้อื่น และ 3) ครูที่เป็นนักปฏิบัติ เชื่อมโยงการเรียนรู้จากกายเข้าสู่ใจ คือ
เกิดความตระหนัก รับรู้ตนเอง เชื่อมโยงสู่การรับรู้เด็ก ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติต่อตนเอง ต่อเด็ก
และต่อผู้อื่นตามการรับรู้ที่เกิดขึ้น

This research was 1) to develop a learning process of the early childhood teachers based on contemplative
child study approach, and 2) to study the transformation of the teachers' perspectives and practices towards oneself,
children and others. The research participants were three early childhood teachers from a small-sized school in an
Eastern province of Thailand. This study was a qualitative research with intervention. The research consisted of two
phases: 1) the development of learning process consisting of three steps; (1) construction of the initial process,
(2) preliminary field study of the process, and (3) analysis and revision of the process, and 2) the conclusion of the
research results.

The findings were as follows:

1. The learning process of the early childhood teachers based on contemplative child study approach
enhanced self-awareness, clear perception of the reality of present moment, and mindfulness which affected the
teachers' ability to perceive children truly. This learning process integrated three main parts of life: knowledge,
profession and spirituality and consisted of four steps: 1) mind opening for acceptance of oneself and others,
2) inner development – practices of mindfulness, meditation, and deep senses 3) child study - child observation and
meditative work in daily life, and 4) reflection of their learning by reviewing the past experience leading to new ones.

2. The transformation of the perspectives and practices of the three teachers varied according to their ways
of learning: 1) the first teacher mainly transformed her practice through feeling. Aesthetics of arts played an important
role in her contemplative practice. Her creative acts of teaching often unconsciously arose when she was peacefully
and harmoniously one with the mood of the children, 2) the second teacher's contemplative practice mainly focused
around the thinking of her own thoughts. Her transformation emerged in the area of self-understanding and was not
evident in the area of understanding children and others, and 3) the third teacher who mainly acted unconsciously
transformed her perspectives and practices through feeling, especially from listening to storytelling, which awakened
her self-understanding and clear perception of the children and others.